

Uitspraak Uitgelicht

In deze rubriek een commentaar bij een actuele uitspraak.

Elles Besselsen en Mirjam den Besten – mr.

E.A. Besselsen en mr. M.J. den Besten zijn beiden advocaat, gespecialiseerd in het migratie- en nationaliteitsrecht, bij Everaert Advocaten.¹

HvJ EU 7 september 2022, E.K. tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, ECLI:EU:C:2022:639

Eindelijk vastgesteld: Chavez-verblijfsrecht is niet tijdelijk

Is het Chavez-verblijfsrecht een verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ in de zin van de richtlijn langdurig ingezetenen? In een eenvoudige, maar zeer heldere uitspraak beantwoordt het HvJ EU deze vraag ontkennend en geeft ‘Chavez-ouders/verzorgers’ daarmee perspectief op permanent verblijf in Nederland.

Elles Besselsen en Mirjam den Besten schetsen de casus, de uitspraak en wat hieraan voorafging, plaatsen kritische kanttekeningen bij de Nederlandse (rechts)praktijk en blikken vooruit op de gevolgen voor de praktijk.

1. Inleiding

Het heeft lang geduurd voor een Nederlandse rechter het HvJ EU prejudiciële vragen stelde over de aard van het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU. In de context van de naturalisatieprocedure bevestigden de rechtbanken en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat er vanwege het afgeleide, tijdelijke karakter

van dit verblijfsrecht bedenkingen zouden bestaan tegen het verblijf in Nederland voor onbepaalde tijd van houders van een Chavez-verblijfsdocument.² In 8-EVRM zaken van Chavez-ouders/verzorgers van inmiddels meerderjarige Nederlandse kinderen en mvv-aanvragen van zogenaamde

¹ Ze waren niet bij de zaak *E.K.* betrokken. Mr. E.A. Besselsen is wel betrokken bij diverse andere procedures over de aard van het Chavez-verblijfsrecht.

² Zie artikel 8(1)(b) van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) en Rb Amsterdam 6 april 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:2298 en 2299; ABRvS 23 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2272; ABRvS 24 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:395 en ABRvS 28 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:921.

‘voorkinderen’,³ werd de veronderstelde tijdelijkheid van het Chavez-verblijfsrecht door rechters in het nadeel van de vreemdelingen meegewogen.⁴ Bij een Chavez-ouder die na vijf jaar arbeid op grond van een Chavez-verblijfsdocument wilde wijzigen naar een verblijfsvergunning voor het verblijfsdoel ‘arbeid in loondienst’, stond de afhankelijke en tijdelijke aard van het verblijfsrecht er volgens de rechtbank aan in de weg dat er autonome rechten werden opgebouwd, ook na een langdurig arbeidsverleden.⁵ In al deze zaken was het uitgangspunt: het Chavez-verblijfsrecht is tijdelijk. Door de typering van het Chavez-verblijfsrecht als een verblijfsrecht van tijdelijke aard, hadden de meeste Chavez-ouders/verzorgers geen perspectief op permanent verblijf in Nederland, zoals wij eerder betoogden.⁶

Het was Rechtbank Amsterdam die eind 2020 de stap naar het Hof zette toen zij geconfronteerd werd met de vraag of het Chavez-verblijfsrecht een verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ is in de zin van artikel 3(2)(e) van de richtlijn langdurig ingezetenen.⁷ Het arrest van het HvJ EU laat aan helderheid niets te wensen over. Niet alleen oordeelde het Hof dat het begrip ‘verblijf uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ een autonoom Unierechtelijk begrip is, dat op het grondgebied van alle lidstaten uniform moet worden uitgelegd maar tevens kwam het HvJ EU tot de conclusie dat het Chavez-verblijfsrecht niet onder dit begrip geschaard kan worden. Dit verblijfsrecht is – in tegenstelling tot de tijdelijke verblijfsrechten die in de richtlijn genoemd worden – namelijk niet strikt beperkt in de tijd en niet per definitie bedoeld voor een verblijf van korte duur, maar maakt duurzame vestiging in een lidstaat mogelijk.

Wat opvalt is de eenvoud van het arrest. De stappen die het HvJ EU zet en de conclusies die het Hof trekt zijn zo duidelijk en logisch dat het de vraag oproept waarom de rechterlijke instanties in Nederland (en overigens ook de advocaat-generaal in deze zaak) de tijdelijkheid van het Chavez-verblijfsrecht altijd zo stellig als uitgangspunt hebben genomen. Alvorens wij verder ingaan op deze vraag beschrijven wij de feiten van de zaak *E.K.* en gaan wij dieper in op de overwegingen van het HvJ EU.

2. De casus

Aan mevrouw *E.K.* is op 9 september 2013 een verblijfsdocument verstrekt als familielid van een EU-burger op grond van artikel 20 VWEU. Zij is in het bezit van de Ghanese nationaliteit. Haar zoon, geboren op 10 februari 2002, heeft de Nederlandse nationaliteit. Op 18 september 2018 heeft *E.K.* een naturalisatieverzoek ingediend, dat is afgewezen omdat er bedenkingen zouden zijn tegen het verblijf van *E.K.* voor onbepaalde tijd in Nederland. In beroep en hoger beroep

bleef de beslissing van de IND in stand.⁸ Op 18 februari 2019 heeft *E.K.* een aanvraag tot verlening van een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen ingediend. De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft deze aanvraag afgewezen en aangevoerd dat het verblijfsrecht krachtens artikel 20 VWEU tijdelijk van aard is. *E.K.* heeft na het doorlopen van de bezwaarprocedure beroep ingesteld bij Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam. Deze rechtbank heeft het HvJ EU bij beslissing van 24 november 2020 prejudiciële vragen gesteld over de uitlegging van artikel 3(2)(e) van de richtlijn langdurig ingezetenen (hierna: richtlijn).⁹

3. De uitspraak

3.1 Autonoom Unierechtelijk begrip

De eerste prejudiciële vraag van de rechtbank komt er volgens het HvJ EU in essentie op neer of artikel 3(2)(e) van de richtlijn zo moet worden uitgelegd dat het begrip verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ een autonoom Unierechtelijk begrip is, dat op het grondgebied van alle lidstaten uniform moet worden uitgelegd. Met verwijzing naar vaste rechtspraak¹⁰ concludeert het Hof dat de bepaling in kwestie niet uitdrukkelijk naar het recht van de lidstaten verwijst en dat – in het kader van de eenvormige toepassing van het Unierecht en het gelijkheidsbeginsel – de betekenis en de draagwijdte ervan daardoor in de gehele Unie autonoom en uniform dient te worden uitgelegd (punt 20).¹¹

3.2 Werkingssfeer richtlijn 2003/109/EG

Het Hof stelt dat met de tweede en derde prejudiciële vragen Rechtbank Amsterdam in essentie wenst te vernemen of het begrip verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ in artikel 3(2)(e) van de richtlijn het verblijf op grond van artikel 20 VWEU omvat. In heldere stappen komt het Hof tot de conclusie dat dit niet het geval is. Hierbij gaat het Hof in op de bewoordingen en ontstaansgeschiedenis van de bepaling en de doelstellingen en context van de richtlijn.

Bewoordingen en ontstaansgeschiedenis van de bepaling

Allereerst stelt het Hof dat van de werkingssfeer van de richtlijn (artikel 3) twee groepen expliciet worden uitgezonderd: derdelanders die in een lidstaat verblijven uitsluitend om redenen van tijdelijke aard en derdelanders wier verblijfsvergunning formeel is beperkt. Het Hof merkt op dat de richtlijn zelf niet verduidelijkt wat onder het begrip verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ moet worden verstaan, maar focust vervolgens op de ontstaansgeschiedenis van de bepaling in kwestie.

Het Hof verwijst naar de toelichting bij het voorstel voor de richtlijn en het arrest *Singh*¹² waaruit blijkt dat het begrip

3 Kinderen van Chavez-ouders/verzorgers die niet in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit.

4 Zie bijvoorbeeld Rb Den Haag (zittingsplaats Utrecht) 31 augustus 2022, zaaknummers NL22.2702 en AWB21/6427, niet gepubliceerd en Rb Den Haag 3 mei 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:4598.

5 Rb Den Haag (zittingsplaats Utrecht) 31 augustus 2022, zaaknummers NL22.2702 en AWB21/6427, niet gepubliceerd. Er is hoger beroep ingesteld.

6 E.A. Besselsen en M.J. den Besten, ‘Vier jaar na Chavez-Vilchez. Weinig perspectief op permanent verblijf in Nederland’, *A&MR* 2021-9, p. 464-472.

7 Rb Den Haag, zp Amsterdam, 24 november 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:11785.

8 Rb Den Haag, zp Amsterdam, 6 april 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:2299 en ABRvS 24 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:395.

9 Rb Den Haag, zp Amsterdam, 24 november 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:11785. Zie onder andere HvJ EU 18 oktober 2012, *Singh*, C-502/10, EU:C:2012:636, punt 42.

11 Dit werd eerder ook betoogd door advocaat-generaal Richard de La Tour, conclusie van 17 maart 2022, *E.K. tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, ECLI:EU:C:2022:194, r.o. 25-31.

12 HvJ EU 18 oktober 2012, *Singh*, C-502/10, EU:C:2012:636.

‘tijdelijke aard’ impliceert dat het op voorhand niet de bedoeling is van de derdelander om zich duurzaam op het grondgebied van de lidstaat in kwestie te vestigen. Het Hof stelt dat alle verblijfsrechten die in artikel 3(2)(e) van de richtlijn genoemd worden – zoals *au pair*, seizoenarbeider of verlener van grensoverschrijdende diensten – het gemeenschappelijke objectieve kenmerk hebben dat zij strikt beperkt zijn in de tijd en bedoeld zijn als verblijf van korte duur, waardoor zij het niet mogelijk maken dat de derdelander in kwestie zich duurzaam vestigt op het grondgebied van een lidstaat. Het Hof komt tot de conclusie dat het verblijf van derdelanders op het grondgebied van een lidstaat op grond van artikel 20 VWEU *niet* dat objectieve kenmerk vertoont (punt 35).

Het HvJ EU herhaalt tot slot de belangrijkste overwegingen uit, onder andere, het *Chavez-Vilchez* arrest, waaruit volgt dat het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU bestaat zolang er sprake is van een afhankelijkheidsverhouding.¹³ Het Hof acht deze afhankelijkheidsverhouding, hoewel zij in de regel door tijdsverloop verdwijnt, in beginsel niet van korte duur. Deze kan zich volgens het HvJ EU:

‘immers over een aanzienlijke periode uitstreken en (...) in beginsel duren tot dat kind meerderjarig is, of zelfs langer wanneer sprake is van omstandigheden die dit rechtvaardigen’.¹⁴

Het Hof benadrukt dan ook nogmaals dat de reden voor het verblijf in een lidstaat op grond van artikel 20 VWEU niet van dien aard is dat de derdelander in kwestie zich niet duurzaam op het grondgebied van de lidstaat kan vestigen.

Het Hof maakt korte metten met het betoog van de Nederlandse en Duitse regering dat een verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen niet kan worden afgegeven omdat het Chavez-verblijfsrecht een afgeleid karakter heeft.

Doelstellingen van de richtlijn

Volgens het HvJ EU vindt haar uitlegging van artikel 3(2)(e) steun in de doelstellingen van de richtlijn. Uit de considerans volgt immers dat het hoofddoel van dit Unierechtelijke instrument de integratie is van derdelanders die duurzaam in de lidstaten zijn gevestigd.¹⁵ Een dergelijke integratie ontstaat met name door de legale en ononderbroken verblijfsduur van vijf jaar (of in sommige gevallen zelfs langer).¹⁶ Hieruit blijkt dat de derdelander sterke banden met de betrokken lidstaat heeft opgebouwd en zich dus duurzaam op het grondgebied heeft gevestigd. Het Hof benoemt daarnaast specifiek dat het verrichten van arbeid door een derdelander – die het recht heeft om te werken om te voorzien in de behoeften van het Unieburger kind – gedurende een langere periode de banden met het gastland verder kan versterken.

Context van de richtlijn

Het Hof stelt tot slot dat zijn uitlegging van artikel 3(2)(e) van de richtlijn niet afdoet aan de algemene opzet van deze richtlijn. De derdelander moet immers nog steeds aan alle voorwaarden in artikel 4 en 5 van de richtlijn voldoen om de status van langdurig ingezetene te verkrijgen, waaronder het inkomensvereiste en integratievoorwaarden.

Het Hof maakt tot slot korte metten met het betoog van de Nederlandse en Duitse regering dat een (langdurig) verblijf op grond van artikel 20 VWEU niet kan rechtvaardigen dat een verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen wordt afgegeven omdat het Chavez-verblijfsrecht een afgeleid karakter heeft. Het Hof stelt dat het gegeven dat artikel 20 VWEU geen autonome rechten aan derdelanders verleent, niet relevant is voor de vaststelling of het begrip verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ in de zin van artikel 3(2)(e) van de richtlijn het verblijf op grond van artikel 20 VWEU omvat. Allereerst maakt de richtlijn zelf geen onderscheid tussen verblijf op grond van autonome dan wel afgeleide rechten. Daarnaast impliceert het afgeleide karakter van het Chavez-verblijfsrecht niet noodzakelijkerwijs dat de derdelander zich niet duurzaam op het grondgebied van een lidstaat kan vestigen (punt 55).

Het Hof komt op grond van al het voorgaande tot de conclusie dat het Chavez-verblijfsrecht dus geen verblijf ‘uitsluitend om redenen van tijdelijke aard’ is in de zin van artikel 3(2)(e) van de richtlijn.

4. Commentaar

Wat allereerst opvalt aan het arrest van het HvJ EU is het contrast met de opinie van A-G de la Tour.¹⁷ Deze kwam tot de conclusie dat het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU tijdelijk van aard is. Hij overwoog in de eerste plaats dat de duur van het verblijf is gekoppeld aan de beperkte duur van het bestaan van een afhankelijkheidsverhouding tussen ouder en kind en daarmee tijdelijk is in de letterlijke betekenis van het woord (punt 41). Verder stelde hij – in een moeilijk te volgen beredenering – dat geen rekening kan worden gehouden met de bedoeling van de Chavez-ouder/verzorgers om zich duurzaam in een lidstaat te vestigen omdat het verblijfsrecht krachtens artikel 20 VWEU een afgeleid en dus niet-autonoom verblijfsrecht betreft. Kort gezegd: omdat de derdelander geen eigen rechten kan claimen, doet zijn bedoeling er niet toe (punt 57). De A-G vroeg zich zelfs hardop af of de uitsluiting van de werkingssfeer van de richtlijn van Chavez-ouders/verzorgers in feite niet inherent is aan de aard van het verblijfsrecht, dat geen eigen rechten schept (punt 61).

Het Hof laat van de conclusie van de A-G niets heel: het afgeleide karakter van het verblijfsrecht staat duurzame vestiging en integratie niet in de weg; de afhankelijkheidsverhouding kan juist heel lang duren.

De uitspraak van het Hof is eenvoudig en helder. Een verblijf van een derdelander ouder bij een Nederlands kind, dat ruim achttien jaar kan duren, is niet tijdelijk van aard. Niettemin werd het verblijfsrecht op grond van

¹³ HvJ EU 10 mei 2017, *Chavez-Vilchez*, ECLI:EU:C:2017:354, punt 69-72 en 77.

¹⁴ Punt 41; zie ook HvJ EU 8 mei 2018, *K.A.*, ECLI:EU:C:2018:308, punt 76.

¹⁵ Zie overwegingen 4, 6 en 12 richtlijn 2003/109/EG en- onder andere- HvJ EU 18 oktober 2012, *Singh*, C-502/10, EU:C:2012:636, punt 45.

¹⁶ Zie artikel 4 lid 1 richtlijn 2003/109/EG.

¹⁷ Conclusie van A-G J. Richard de la Tour van 17 maart 2022, *E.K. tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, ECLI:EU:C:2022:194.

artikel 20 VWEU jarenlang, op grond van wisselende redeneringen, als tijdelijk aangemerkt. Daardoor hadden de meeste Chavez-ouders/verzorgers geen perspectief op onafhankelijk en permanent verblijf. Met de uitspraak in *E.K.* is gebleken dat het beleid van de staatssecretaris in strijd is met het Europese recht. Maar is dit daadwerkelijk een verrassing of heeft de staatssecretaris bewust een ‘wachtpolitiek’ gevoerd, zoals Martijn Stronks het in zijn recente opiniestuk in *NRC*¹⁸ treffend omschrijft? De vraag is in hoeverre de staatssecretaris er echt van overtuigd was dat het in lijn is met het Europese recht om Chavez-ouders/verzorgers uit te sluiten van de mogelijkheid om een sterker verblijfsrecht te verkrijgen na een langdurig verblijf in Nederland. Is de ‘tussenruimte van het recht’, de tijd tussen het uitvoeren van het beleid en het juridisch oordeel dat het in strijd is met het recht, hier wellicht bewust gebruikt als instrument voor een beperkt migratiebeleid? Inmiddels zijn er wel jaren voorbij gegaan waarin Chavez-ouders/verzorgers (in het bijzonder diegenen die al op grond van Zambrano een verblijfsrecht krachtens artikel 20 VWEU hadden) uitgesloten zijn van vrijwel alle mogelijkheden om een sterker verblijfsrecht te verkrijgen.

Al eerder hebben wij opgemerkt dat de staatssecretaris de invulling van het verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU vooral overliet aan de rechtspraak.¹⁹ Omdat als eerste in naturalisatiezaken de aard van het Chavez-verblijfsrecht aan de orde kwam, hebben de rechtbanken en de Afdeling veel ruimte aan de staatssecretaris gelaten voor deze invulling en geen aanleiding gezien om eerder prejudiciële vragen aan het HvJ EU te stellen. Dit terwijl in de discussie over de naturalisatie van houders van een Chavez-verblijfsdocument de tijdelijkheid van het verblijfsrecht centraal stond. Het was de vermeende tijdelijke aard die maakte dat er bedenkingen zouden bestaan tegen het verblijf voor onbepaalde tijd in Nederland. Door in deze zaken te weigeren prejudiciële vragen²⁰ te stellen over de aard van het Chavez-verblijfsrecht, heeft het langer geduurd voordat het HvJ EU duidelijkheid kon scheppen. Daarbij komt dat de rechtbanken en de Afdeling in meerdere zaken de uitspraak van het HvJ EU niet hebben afgewacht. Blijkbaar waren zij ervan overtuigd dat er redelijkerwijze geen twijfel kon bestaan over de tijdelijke aard van het verblijfsrecht krachtens artikel 20 VWEU. Gezien de vaak schrijnende gevolgen voor Chavez-ouders/verzorgers hadden rechters dit uitgangspunt kritischer tegen het licht moeten houden.

Gezien de vaak schrijnende gevolgen voor Chavez-ouders/verzorgers hadden rechters het uitgangspunt dat het verblijfsrecht tijdelijk is, kritischer tegen het licht moeten houden.

5. Gevolgen voor de praktijk

Twee dagen na de uitspraak publiceerde de IND een informatiebericht.²¹ In dit bericht werd gesteld dat de precieze gevolgen van uitspraak van het HvJ EU ‘onderwerp van nadere bestudering zijn’. De IND gaf verder aan aanvragen voor een verblijfsvergunning voor EU-langdurig ingezetenen van vreemdelingen die verblijven in Nederland op grond van artikel 20 VWEU, niet langer af te wijzen op de grond dat de aanvrager in het bezit zou zijn van een tijdelijk verblijfsrecht.

Dit betekent uiteraard niet dat voor alle houders van een Chavez-verblijfsrecht (al) perspectief op permanent verblijf bestaat. Zij zullen immers tevens aan de overige vereisten (zoals het inkomens- en inburgeringsvereiste) moeten voldoen. De gevolgen voor Chavez-ouders/verzorgers met jongvolwassen kinderen die nog niet vijf jaar op grond van artikel 20 VWEU in Nederland wonen, zijn nog onduidelijk.

De uitspraak van het Hof heeft echter korte metten gemaakt met de overwegingen van de staatssecretaris en de Nederlandse rechters dat het verblijfsrecht tijdelijk is omdat het niet autonoom is en eindigt als het kind meerderjarig of niet meer afhankelijk is en dat vreemdelingen met een van artikel 20 VWEU afgeleid verblijfsrecht daarom geen rechten opbouwen voor voortgezet verblijf. Het Hof heeft bepaald dat deze elementen duurzame vestiging niet in de weg staan en de staatssecretaris kan deze elementen dan ook niet langer in het nadeel van de vreemdelingen laten wegen, bijvoorbeeld in het kader van aanvragen voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 8 EVRM.

5.1 Verblijfsvergunning regulier onbepaalde tijd

Nu het HvJ EU heeft bevestigd dat het Chavez-verblijfsrecht niet tijdelijk is in de zin van de richtlijn langdurig ingezetenen, kan onmogelijk volgehouden worden dat het verblijfsrecht wel tijdelijk is in de zin van artikel 21 lid 1 onder f Vw. Op basis van dit artikel kan de:

‘aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 20 [Vw] van de vreemdeling die direct voorafgaande aan de aanvraag, gedurende vijf achtereenvolgende jaren rechtmatig verblijf heeft gehad als bedoeld in artikel 8, onder (...) e [Vw, als gemeenschapsonderdaan] (...), slechts worden afgewezen indien de vreemdeling op de dag waarop de aanvraag is ontvangen, een verblijfsrecht van tijdelijke aard heeft’.

5.2 Naturalisatie

Hoewel rechtbanken en de Afdeling geen aanleiding hebben gezien om in het kader van de naturalisatieprocedure prejudiciële vragen te stellen over de aard van het Chavez-verblijfsrecht, heeft de uitspraak van HvJ EU wel degelijk gevolgen voor de mogelijkheden van Chavez-ouders/verzorgers om het Nederlanderschap te verkrijgen. Zodra houders van een Chavez-verblijfsdocument beschikken over een verblijfsvergunning als EU-langdurig ingezetene, kunnen zij de naturalisatieprocedure zonder problemen doorlopen. Met deze verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd kunnen vanzelfsprekend geen bedenkingen meer tegen hun verblijf voor onbepaalde tijd in Nederland

18 Martijn Stronks, ‘Laat vreemdelingen maar wachten, dat is nu beleid’, 22 september 2022 *NRC* opinie.

19 E.A. Besselsen en M.J. den Besten, ‘Vier jaar na Chavez-Vilchez. Weinig perspectief op permanent verblijf in Nederland’, *A&MR* 2021-9, p. 472

20 Wij deden in de bijdrage voor Potentieel prejudicieel in *JNVR* 2019-15 een voorzet voor prejudiciële vragen aan het HvJ EU.

21 IND (SUA), IB 2022/82 (uitspraak HvJ EU over niet-tijdelijkheid van het Chavez-verblijfsrecht), geldig vanaf 9 september 2022 tot en met 9 maart 2023.

in de zin van artikel 8(1)(b) van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) bestaan.

Een verblijfsvergunning als langdurig ingezetene is echter geen voorwaarde voor naturalisatie. Om te bepalen of er geen bedenkingen tegen het verblijf voor onbepaalde tijd in Nederland bestaan, moet worden bepaald of het verblijfsrecht een tijdelijk of niet-tijdelijk karakter heeft. Dit heeft de Raad van State bevestigd.²² Er bestaan enkel bedenkingen tegen het verblijf voor onbepaalde tijd tegen verzoe- kers met een verblijfsvergunning voor een tijdelijk doel, zoals au-pairs en seizoenswerkers. Tegen vreemdelingen met een niet-tijdelijk verblijfsrecht, die nog altijd voldoen aan de voorwaarden van hun verblijfsvergunning, bestaan die bedenkingen simpelweg niet.

Het bepalen van de vereisten voor de verkrijging en het verlies van de nationaliteit behoort in de eerste plaats tot de bevoegdheid van elke lidstaat van de Europese Unie. Dit geldt echter niet voor het vaststellen van de aard van het verblijfsrecht, zo heeft het HvJ EU in de uitspraak *E.K.* van 7 september duidelijk gemaakt. Nu het Hof heeft bepaald dat het Chavez-verblijfsrecht niet-tijdelijk is, is de vraag waarom er dan toch bedenkingen tegen het verblijf voor onbepaalde tijd in het kader van de RWN zouden zijn. Uit de uitspraak van het HvJ EU volgt dat noch het afgeleide karakter, noch het feit dat het verblijfsrecht eindigt als het

kind meerderjarig is, duurzaam vestiging in de weg staan. Het Chavez-verblijfsrecht zou bovendien het enige niet-tijdelijke verblijfsrecht zijn, waartegen bedenkingen tegen het verblijf voor onbepaalde tijd bestaan. Dit willekeurige onderscheid is naar onze mening niet gerechtvaardigd en na deze uitspraak van het HvJ EU niet langer houdbaar.

6. Tot slot

De uitspraak van het Hof in de zaak *E.K.* biedt Chavez-ouders/verzoekers eindelijk perspectief op permanent verblijf in Nederland en daarmee ook op het Nederlanderschap. Voor de vreemdelingen die niet aan de voorwaarden voor de verkrijging van de status als EU langdurig ingezetene (of een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd) kunnen voldoen, blijft de onzekerheid over de (toekomstige) voorzetting van hun verblijf nog even voortbestaan. De staatssecretaris zal de verdere invulling van het arrest *E.K.* naar verwachting weer aan de rechtspraak overlaten in diverse procedures over voortgezet verblijf, bijvoorbeeld op grond van artikel 8 EVRM, maar ook in naturalisatieprocedures. De uitspraak van het Hof geeft, naar de mening van de auteurs, de Nederlandse rechters nu voldoende aanleiding om eventuele wachtpolitiek van de staatssecretaris een halt toe te roepen en helderheid te scheppen die in lijn is met de uitspraak van het Hof. ◀

22 Zie onder andere ABRvS, 28 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:921.